

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 20/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattnings

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Finansutskottet sände den 15 oktober 2010 en proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattnings (RP 147/2010 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för eventuellt utlåtande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Leo Parkkonen, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Esa Hiiva, jord- och skogsbruksministeriet
- överinspektör Jukka Saarinen, arbets- och näringsministeriet

- ombudsman Ilpo Mattila, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ombudsman Jonas Laxåback, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- ombudsman Ismo Ojala, Handelsträdgårdsförbundet
- energi- och miljödirektör Stefan Sundman, Skogsindustri rf
- vice ordförande Tomi Salo, FINBIO - Finska bioenergiföreningen rf
- verkställande direktör Kim Söderman, Finlands BiogASFörening rf
- forskningschef Perttu Pyykkönen, Pellervo Ekonomiska Forskningsinstitut.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— Finlands Fiskodlarförbund rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Propositionen utgår från en helt ny sorts modell för energibeskattnings, där bränslen från olika energikällor avses bli beskattade på lika villkor med hänsyn till energiinnehållet och de resulterande koldioxidutsläppen. Dessutom ska s.k. lokala utsläpp, dvs. utsläpp av kväveoxider och partiklar, vägas in när avgifter av skattenatur bestäms. Utskottet anser att den föreslagna principen är bra på den punkten att den gynnar drivmedel från förnybara energikällor jämfört med fos-

sila bränslen. Men i fråga om vissa förnybara bränslen (bl.a. biogas som drivmedel) kommer den nya skattemodellen att leda till högre avgifter av skattenatur än nu. Dessutom kommer kostnaderna att stiga inom bl.a. jordbruk och trädgårdsodling.

Den föreslagna ändringen i beskattningen av el, lätt brännolja, tung brännolja, naturgas och småskalig användning av torv kommer enligt utredning att leda till att kostnaderna inom jordbruket stiger med drygt 37 miljoner euro räknat enligt volymen 2008. Enligt förslaget ska en del

av kostnadshöjningen (ca 29 miljoner euro) kompenseras genom att återbäringarna av energiskatt till jordbruket höjs. De föreslagna återbäringarna gör att lantbruksföretagare kommer att betala lika mycket skatt på lätt och tung brännolja som nu. Däremot kommer elskatten att stramas åt och skatten på naturgas att höjas betydligt. Den resulterande kostnadshöjningen med 7—8 miljoner euro kommer att beröra produktionsinriktningarna och företagen på varierande sätt. Den största förändringen kommer att ses i företag som använder naturgas och inom produktionsinriktningar där elförbrukningen är stor.

Enligt utredning kommer energibeskattningen att stiga med mer än fyra miljoner euro inom växthusodlingen. Konsekvenserna för olika växthusföretag varierar kraftigt. För 913 växthusföretag som finns med i energistatistiken på jord- och skogsbruksministeriets informations-tjänstcentral kommer energiskatterna att stiga med 5 000 euro i genomsnitt. I företag av den typen var den genomsnittliga företagarinkomsten 23 000 euro 2008. Nästan hälften av de extra kostnaderna beror på att industriskattesatsen för el stiger. Inom industrin minskar det här problemet på grund av en skattelättnad relaterad till förädlingsvärdet enligt 8 a § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. För växthusodlingen kommer det ändå att bli ett problem att den nedre gränsen för skatteåterbäring är så hög, 50 000 euro. Växthusföretagen blir därmed nästan utan undantag uteslagna från skattelättnaden.

Utskottet ser det som nödvändigt att i lagen om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006) genom en separat proposition ta in en lättnad motsvarande den i 8 a § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen, så att den nedre gränsen för återbäring anpassas efter omständigheterna inom jordbruk, trädgårdsodling och fiskodling. Den nedre gränsen bör gå vid 5 000 euro. Utskottet ser det som nödvändigt att finansutskottet tar in ett uttalande om detta i sitt betänkande.

Naturgasdrivna personbilar och paketbilar är numera befriade från drivkraftsskatt. Motiveringen har varit att användningen av biobränslen

behöver utvecklas. Regeringen föreslår nu att befrielsen från drivkraftsskatt för person- och paketbilar som går på metanbaserat bränsle slopas. Genom en ändring i fordonsskattelagen 2003 (1280/2003) ville man främja ökad användning av biogasbilar. I det sammanhanget konstaterades det att det miljöbaserade stödet framledes kan slopas när det blivit vanligare att använda gas som bränsle i bilar. Utskottet påpekar att biogas utan vidare är det bästa bränslet med tanke på miljön och klimatet. *Därför är det nödvändigt med fortsatt befrielse från drivkraftsskatt för person- och paketbilar som går på metanbaserat bränsle, tills ett heltäckande och fungerande distributionsnät har bildats. Också gengasdrivna bilar bör bli befriade från drivkraftsskatt.*

Enligt utredning kommer ändringarna att leda till högre kostnader för arbetsmaskins- och transporttjänster som skogsindustrin köper in. Drivkraftsskatten för dieseldrivna lastbilar föreslås inom de gränser som direktiven tillåter bli sänkt med ungefär hälften. Men kompensationsen motsvarar bara ungefär 15 procent av skattehöjningen på bränsle för tunga lastbilar i effektiv användning, dvs. just sådana som används för transporter inom skogsindustrin. Exempelvis kommer höjningen av dieselskatten för en kombination av bil och släpvagn som används för virkestransport att leda till extra kostnader på 6 500—7 000 euro om året, medan sänkningen av drivkraftsskatten bara står för 1 100 euro om året. De extra kostnaderna kommer att drabba transportföretagare som bedriver virkestransport och i regel är småföretagare. Det är enligt utskottet ytterst viktigt att skogsbrukets konkurrenskraft inte försämras. Inom skogsindustrin är också användningen av torv stor. Utskottet lyfter fram torvens betydelse som blandbränsle i multibränslepannor.

Utskottet ser det som påkallat att följa upp hur energiskattereformen påverkar utsläppen och användningen av olika energikällor enligt uttalandet som fogades till propositionen vid behandlingen i statsrådet. Uppföljningen bör också gälla konsekvenserna för jordbruk, skogsbruk och trädgårdsodling som använder el. Kon-

sekvenserna av att arbetsgivarnas folkpensionsavgift slopats bör också bevakas.

Ställningstagande

Utskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 29 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Lasse Hautala /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd

Mats Nylund /sv
Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd
Katja Taimela /sd
Pekka Vilkuna /cent
ers. Matti Kangas /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.

AVVIKANDE MENING

Motivering

Det var ett stort felsteg att slopa arbetsgivarnas FPA-avgift. Nu överbryggar regeringen det resulterande finansiella gapet mycket asocialt genom att låta också låginkomsttagare stå för kostnaderna. Med tanke på glesbygden och i synnerhet mer perifera regioner gör regeringen också fel i att ta med bräntorven i skattebasen. Förslaget kommer att få många negativa följder för energiindustrin och hela samhällsekonomin. Därför kan vi inte godkänna skattehöjningen på bräntorv.

Användningen av bräntorv påverkar sysselsättningen i hög grad just i sådana områden där det finns en skriande brist på jobb. Torvbranschens direkta effekter på sysselsättningen är 3 800 årsverken och de indirekta effekterna 4 800 årsverken, visar en undersökning gjord av Statens tekniska forskningscentral. Den föreslagna beskattningen av bräntorv kommer att skapa oreda på energimarknaden och i värsta fall leda till ökad användning av importerade fossila bränslen.

Till följd av beskattningen av bräntorv kommer bra fiberved som behövs för förädling inom

skogsindustrin att gå till energiproduktion. Bräntorven har också stor betydelse med tanke på försörjningstryggheten och självförsörjningen på energi. En hög skatt på bräntorv kommer att leda till minskade investeringar i anläggningar som använder inhemskt bränsle (kombinerad produktion, produktion av biobaserade drivmedel och övriga förädlade bränsleprodukter).

Utan tvivel är det så att bräntorv underlättar för kombinerad produktion och möjliggör högre ångtemperatur och tryck. En hög energiskatt på bräntorv kommer att få skadliga samlade konsekvenser. Den största skadan kommer att bli en kostnadsstegring inom industrin följt av försvagad konkurrenskraft på grund av ett stigande pris på virkesråvara. Samtidigt försvagas konkurrenskraften och marknadsandelen för fjärrvärme. Vi har enorma torvtillgångar i landet och särskilt i östra Finland, och de måste fortsatt nyttjas.

Ståndpunkt

Vi föreslår

att skatten på bräntorv inte höjs.

Helsingfors den 29 oktober 2010

Esa Lahtela /sd
Kari Rajamäki /sd
Lauri Kähkönen /sd

Katja Taimela /sd
Matti Kangas /vänt